

سُبْحَانَكَ
مُحَمَّدٌ

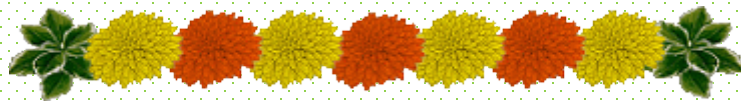
در سنامه ۹

ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان

تدوین : شریف پور

سُبْحَانَكَ
مُحَمَّدٌ

اهداف درس از دیدگاه بلوم

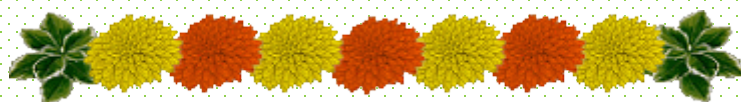
حیطه شناختی

- ۱: آشنایی با ویژگی های شبه جزیره عربستان ۲: آشنایی با ویژگی های عصر جاهلیت
- ۳: آشنایی با آزار و شکنجه مشرکان علیه مسلمانان
- ۴: آشنایی با اقدامات پیامبر پس از ورود به مدینه

حیطه نگرشی :

۱: به چگونگی اسلام آوردن مردم عربستان آشنا و به مباحث آن علاقه مند شود

حیطه ارزشی : صبر و استقامت رسول خدا و یارانش در مقابل مشرکان را ستوده و از میراث اسلام دفاع نماید

ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان

خلاصه درس

- اسلام در شبه جزیره عربستان و در میان مردمی که در جهالت و نادانی به سر می بردند، ظهور کرد.

شبه جزیره به قطعه وسیعی از خاک اطلاق می شود که از یک سو متصل به خشکی و از سه طرف دیگر آب آن را فراگرفته باشد

۱: در جنوب غرب آسیا واقع شده است
۲: ۳ میلیون کیلومتر وسعت دارد

۳: شهر های واقع در منطقه کوهستانی حجاز : مکه ، یرب و طائف

وجود زندگی صحرائشینی بدلیل آب و هوای گرم
تنها در یرب و یمن ((جنوب غرب عربستان)) کشاورزی رایج بود
بیشتر مردم عربستان زندگی صحرائشینی داشتند

یمن

موقعیت : جنوب غرب آسیا

پایتخت : صنعا

یمن سابقه قابل توجهی در جنوب شبه جزیره عربستان دارد

قرآن به قوم سبأ و قدرت سیاسی، نظامی و بازرگانی آن اشاره کرده است

جمعیت کنونی : ۲۹/۸ میلیون نفر

در مورد قوم سبأ در
قرآن تحقیق کنید

در زمان ظهور اسلام، مکه و یثرب دو ایستگاه مهم تجاری بودند

دوران عصر جاهلیت

در دوران جاهلیت عرب ها به شکل قبیله ای زندگی می کردند و بت پرست بودند
فاقد حکومت متمرکزی بودند و بت پرست بودند
البته گروهی از عربها نیز پیرو حضرت ابراهیم و یا دین های یهود، مسیح و زردشت بودند

تحقیق کنید که اعراب دوران جاهلیت به چه خرافاتی معتقد بودند

اعراب در دوران جاهلیت بهره چندانی از علم و دانش نداشتند و عده کمی از آنها می توانستند بخوانند و بنویسند

عصر جاهلیت
و شترکی های

اعراب جاهلی نسبت به قبیله خود تعصب شدید و کورکورانه ای نشان می دادند

تعصب قبیله ای موجب بروز کینه و

حس انتقام جویی در میان قبایل مختلف عرب شده بود و جنگ و خونریزی های پیاپی را به دنبال داشت.

از سوی دیگر کمبود

غذا و سایر نیازهای زندگی نیز عامل دیگری برای گسترش درگیری های قبیله ای و رواج غارت گری بود

طلوع آفتاب اسلام در مکه

پیامبر ((ص)) در خاندانی شریف و محترم در شهر مکه به دنیا آمد

• پیامبر چنان به پاکدامنی و درستکاری مشهور بود که او را محمد امین لقب دادند

در ۲۷ رجب سالی که آن حضرت به ۴۰ سالگی رسیده بود فرمان پیامبری بر ایشان ابلاغ شد

نخستین کسانی که به رسول خدا ایمان آوردند و حضرت علی حضرت خدیجه بودند

• پیامبر از دو راه مردم را به دین خدا دعوت کرد

دعوت آشکارا

پس از سه سال، پیامبر مأموریت یافت نخست خویشاوندان و سپس عموم مردم را آشکارا به اسلام دعوت نماید. در این مرحله از دعوت، رسول خدا علاوه بر آنکه مردم را به عبادت خدای یکتا فرا می خواند، پرستش بت ها را نکوهش می کرد و از سرانجام بد کافران سخن می گفت.

دعوت پنهانی

رسول خدا در آغاز بعثت به صورت فردی و پنهانی مردم را به پرستش خدای یگانه و ایمان به روز رستاخیز دعوت می کرد. در نتیجه این دعوت، تعدادی از مردم مکه به اسلام ایمان آوردند.

حوادث پس از آشکار کردن دین اسلام توسط پیامبر

صبر و پایداری پیامبر و پیروانش در برابر آزار و شکنجهٔ مشرکان:

اشراف و مشرکان پس از آنکه با تبلیغات گسترده دین اسلام توسط پیامبر روبه رو شدند اقدامات زیر را انجام دادند

- سران مشرک

اشراف مکه و کارهای آنها جهت
جلوگیری از تبلیغ دین اسلام

۱: پیشنهاد ریاست و قوم قبيله به پیامبر ((ص)) جهت دست برداشتن از عقاید خود
۲: : تهمت و دشنام به پیامبر و مسلمانان
آزار شکنجه مسلمانان از جمله شکنجه

یاسر و همسرش سمیه ((اولین شهدای اسلام)) و
پسرشان عمار و نیز بلال حبشی از جمله این افراد بودند.

۳: آزار و اذیت مشرکان نسبت به پیروان اسلام
آن قدر افزایش یافت که پیامبر از مسلمانان خواست به
حبشه مهاجرت کنند.

۴: تحریم کردن مسلمانان:

از این رو، عهدنامه ای را امضا کردند که بر اساس آن هر گونه
خرید و فروش و رابطه اجتماعی ازدواج با پیروان اسلام ممنوع شده بود.

نقل مکان به دنبال تحریم ها

ابوطالب عموی پیامبر

شعب ابوطالب رفتند

به دنبال این تحریم رسول خدا و یارانش به پیشنهاد
به یکی از درّه های اطراف مکه به نام

حدود سه سال شرایط بسیار سختی را در این درّه تحمل کردند.

تشکیل اُمت* و حکومت اسلامی به رهبری پیامبر در مدینه

در نگاه الهی، سیاست از دیانت جدا نیست و تمامی پیامبران در صورت فراهم بودن زمینه، به تشکیل حکومت اسلامی اقدام می نمودند.....

از این رو، بخش عمده ای از امت سازی پیامبر در مکه، در **قالب تربیت فکری و عملی** و مهیا کردن آنها برای حکومت اسلامی بود

دیدار قبایل اوس و خزرج در یثرب با پیامبر(ص) و بستن پیمان با ایشان

چند روز پس از خروج از مکه، در میان استقبال و شادی مسلمانان به یثرب رسید. از آن پس، نام یثرب به مدینه النبی، یعنی شهر پیامبر تغییر داده شد.

در تاریخ اسلام به گروهی از ساکنان یثرب که با پیامبر پیمان بستند و آن حضرت را یاری کردند، انصار یا یاری کنندگان می گویند.

همچنین گروه دیگری از مسلمانان که اموال و دارایی خود را رها نمودند و از مکه به مدینه رفتند، به مهاجرین یا هجرت کنندگان معروف هستند.

اقدامات پیامبر پس از ورود به مدینه

پیمان نامه سیاسی

اقدامات پیامبر پس از ورود به مدینه

تأسیس مسجد: نخستین اقدام مهم پیامبر پس از ورود به مدینه، ایجاد مسجدی برای انجام امور عبادی، اجتماعی، علمی و سیاسی بود

پیمان برادری به جای تعصب قومی و قبیله ای: مسلمانان ساکن مدینه یعنی مهاجرین و انصار از قبایل مختلف بودند. بعضی از این قبایل در گذشته نسبت به هم کینه و دشمنی شدیدی داشتند. پیامبر به منظور ایجاد محبت و دوستی بین مسلمانان، آنها را دو به دو با یکدیگر برادر اعلام کرد.

۳

پیمان نامه سیاسی: علاوه بر مسلمانان، تعدادی از قبایل یهود نیز در شهر مدینه و اطراف آن سکونت داشتند. پیامبر لازم می دانست میان ساکنان مدینه اتحاد سیاسی برقرار شود

۲

نبردهای دوران پیامبر: از زمان مهاجرت حضرت رسول به مدینه تا رحلت ایشان، چندین جنگ میان مسلمانان و دشمنان آنان رخ داد، از جمله جهاد ابتدایی در به عنوان نمونه به جنگ بدر اشاره؛ زندگانی پیامبر اکرم می کنیم، به برخی از این جنگ ها غزوه* و به برخی دیگر سریه* گفته می شود.

۴

از آنجایی که هدف دین اسلام هدایت همه مردم جهان است، پیامبر به فرمانروایان کشورهای مختلف نامه نوشت و آنان را به اسلام دعوت کرد

روم

ایران

مصر

حبشه

به سران کشورهای

ایران

مصر

حبشه

روم

اخلاق، اصول و شیوه حکومت پیامبر

رسول خدا آراسته به صفات نیکی چون مهربانی، گذشت، پارسایی و ساد هزیستی بود و بخل، حسد، آز و طمع در وجود او راه نداشت.

صفات
حضرت
محمد ((ص))

شیوه حکومت پیامبر بر همکاری زمامداران و مردم استوار بود
آن حضرت از اصل مشورت برای مشارکت دادن مردم در امور حکومت به خوبی بهره می گرفت
پس از مشورت با اصحاب اقدام به تصمیم گیری در مسائل مهم سیاسی و نظامی می کرد.
در جنگ خندق، پیشنهاد سلمان فارسی را در کندن خندق و شیوه دفاع از شهر پذیرفت.

شیوه
حکومت
پیامبر ((ص))

واقعة غدیر خم

زمان : حجة الوداع

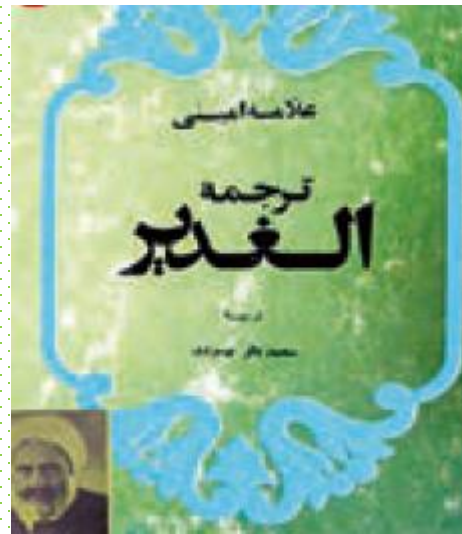
مکان : غدیر خم

خطبه پیامبر ((ص)):

هر کس که من پیشوای او هستم، پس این علی پیشوای اوست؛
خداوندا، دوستانان او را دوست بدار و دشمنانش را
« دشمن باش

من كنت مولاه فهذا علي مولاه

جمع آوری خطبه در کتاب : ترجمه الغدیر

خود سنجی

- ۱: سه ویژگی عصر جاهلیت را بنویسید
- ۲: دعوت به اسلام ابتدا چگونه شکل گرفت
- ۳: انصار و مهاجرین به چه کسانی گفته می شد؟
- ۴: اقدامات پیامبر پس از ورود به مدینه را بنویسید.
- ۵: خطبه پیامبر در غدیر خم چه بود؟

سبحان الله